

Forord

Boken du nå leser, er en studie av boken Klagesangene i Den hebraiske bibelen / Det gamle testamentet. Jeg har skrevet studien på et moderat-konservativt bokmål, dels i håp om å gjøre den lettere tilgjengelig for svensk- og danskspråklige lesere, dels fordi norske forskere har et ansvar for å opprettholde norsk som fagspråk. Jeg håper den vil være til nytte for teologi- og religionstudenter, forskere, prester, pastorer og andre kirkelige medarbeidere, lærere og enhver som interesserer seg for Bibelens klagelitteratur og gudsbilder, i et teologisk og religionshistorisk perspektiv. Boken er ikke en tradisjonell bibelkommentar som behandler vers for vers. Min målsetting har vært tredelt. For det første ønsker jeg å tilby en ny norsk oversettelse av Klagesangene, basert på et inngående filologisk arbeid med dens hebraiske tekst. Oversettelsen tilstreber å være tett på den hebraiske tekstens poetiske og litterære virkemidler, og på å være åpen og transparent i sine oversettelsesvalg. For det andre ønsker jeg å analysere og drøfte Klagesangenes litterære form og diktenes religionshistoriske, teologiske og historiske innhold. For det tredje ønsker jeg å følge Klagesangenes vandring gjennom historien et stykke på veien. Resultatet håper jeg også boktittelen gjenspeiler: *Klagens ABC: Boken Klagesangene i dens samtid og ettertid*.

Arbeidet med denne boken har pågått parallelt med mine undervisnings- og forskningsplikter ved MF vitenskapelig høyskole for teologi, religion og samfunn. Arbeidet ble påbegynt i april 2018, da et reisestipend fra Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening gjorde det mulig for meg å ha et forskningsopphold ved École biblique et archéologique française de Jérusalem. Store deler av boken ble skrevet i løpet av det forskningssemesteret MF vitenskapelig høyskole innvilget meg våren 2020. Boken har kun unntaksvis fanget opp relevant faglitteratur som har utkommet etter 2020, og den påberoper seg heller ikke full oversikt over all litteratur som har kommet ut før den tid (jf. Fork 12,12). Boken

ble ikke unnfanget under koronapandemien. Likevel vokste den seg stor i de periodene da samfunnet var nedstengt. Den er derfor langt på vei min koronababy.

I forordet til en annen bok jeg har skrevet, siterte jeg de kloke ordene professor Oskar Skarsaune skrev i forordet til sin bok *In the Shadow of the Temple*.¹ Skarsaunes ord står seg fortsatt godt. Derfor parafraserer jeg dem nok en gang:

Boken du nå leser, vil kanskje inneholde misforståelser knyttet til fakta, vurderinger, teori og fremgangsmåte. Samtidig er ethvert resultat i tekst- og historieforskning foreløpig og åpent for revisjon og forbedring. Jeg anser min bok som et bidrag til den åpne samtalen som stadig pågår – blant leserne av denne boken, av Klagesangene og av Bibelen. Den åpne samtalen har ingen egentlig avslutning.

Avslutningsvis vil jeg takke redaktør Ann Kristin Gresaker og den anonyme fagfellen. Begge leste bokmanuset samvittighetsfullt og ga meg mange gode, konkrete og konstruktive tilbakemeldinger.

I samme tidsrom som jeg gjorde de siste bearbeidelsene av manuset, startet Den russiske føderasjonen (Russland) en folkerettsstridig, brutal og uforståelig angrepskrig mot Ukraina. Russlands krig mot sin nabo er bifalt av Kirill, patriark av Moskva og hele Russland. Russlands angrepskrig, akkompagnert av velsignelsene fra overhodet for den russisk-ortodokse kirken, skaper nok en ny kontekst for Klagesangenes skildringer av lidelse og klage. Hva utfallet av krigen bli, er uvisst. Kanskje vil krigens ofre (på begge sider) – og vi som står på utsiden – lese Klagesangene med nye øyne?

Stokke, våren 2022

Gard Granerød

1 Oskar Skarsaune, *In the Shadow of the Temple: Jewish Influences on Early Christianity* (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 2002), 13.